

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL II.

„Gazeta“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiune, piața mare
Nr. 22, etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Unu esemplar 5 cr. v. a. s. sau
15 bani.
Atâtă abonamentele cât și
inserțiunile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 167.

Brașov, Sâmbătă 30 Iulie (11 August) 1888.

1888.

Brașov, 29 Iulie st. v. 1888.

De un timp încoco se ob-
servă o mișcare mai viuă între
naționalitățile din Austria. Dife-
ritele partide naționale se pregă-
tesc pentru viitorile lupte parla-
mentare și totu mai mult se lă-
țește părerea între diferitele gru-
puri, cari constituie adă majoritatea
în cameră, că în viitor se cere
o mai strînsă organizațiã a lor
pe temeiul unui program com-
mun bine definit.

Până acuma fracțiunile dreptei,
Cehii, Polonii, Germanii conserva-
tivi, Slovenii ș. a. se înțelegeau,
asupra cestiunilor celor mai im-
portante chiar, numai foarte lacsu
și în momentele din urmă, când
se aflau sub presiunea inițiativei
guvernului. Astfel n'a fost în
stare partida dreptei, adecă ma-
ioritatea din camera vieneză, să
ia o inițiativă puternică ea însăși
în favoarea realizării principiilor
sale de program.

Acosta, se înțelege, îi făcea po-
sibilu guvernului Taaffe să pro-
cedă în modu autoritativu și în
cestiuni grave, cum a fost aceea
a pactului cu Ungaria, a tarifului
vamalu ș. a. fără de a se asigura
mai înteu de consimțemntulu
majorității, care în cele din urmă
se vedea silită a ceda, influințată
totdeuna și de frica ca să nu se
nască vr'o scisiune în sinulu ei,
care să-i compromită pozițiunea.

În asemeni împrejurări, lipsind
o strînsă organizațiune a partidei
dela putere, s'a îngreunatu și po-
zițiunea popórelor mai mici și
în număr mai neînsemnatu rep-
resentate, precum Slovenii, Ro-
mânii ș. a., cari nu puteau reuși
de multeori nici cu pretensiunile
loru cele mai moderate naționale,
din cauză că, nefindu adoptatu
un program bine definit alu
întregi drepte, care se stabilésă
pentru toți într'unu felu principi-
le de egală îndreptărire națională,
cei mai slabi și mai puțin nu-
meroși în cameră erau lipsiți de
scutul majorității și avisați la
propriele lor puteri, așa că vocea
loru răsuna în pustiu.

Spre a evita acosta pentru vi-
itoru, dându tuturor o garanțiã
de ajuns în contra ori cărei a-
suprii naționale, în deosebii însu
spre a strînge mai tare șirurile
majorității, ca să aibă mai multă
inițiativă în procedere, mai multă
putere în apărare și mai multu
succes în acțiunile ei, accentu-
eză unu deputatu din clubulu lui
Hohenwart în „Politik“ din Praga
necesitatea stabilirii unui program
comun.

Basa pe care se se facă acest
program se fiã, dice propunetu-
rulu, principiulu autonomistu com-
binatu cu ideia națională. Admite mai
departe ca se se primésă în pro-
gram și cestiunea reformei sco-
lare precum și a reformei so-
ciale.

În privința reformei scolare
domnesce o mare agitațiune în
Austria. Scim că principiile Liech-

tenstein a prezentatu camerei
un proiectu de lege prin care
cere să se schimbe caracterulu
școlilor confesionale. Acestu proiectu
afã multu sprijinitori în sinulu
majorității. Sunt și multu chiar
între Cehi, cari ilu combatu, er
cātu pentru Germani, ei protesteză
mereu prin meetinguri în contra
plănuitei reforme scolare.

Admiterea reformei scolare în
programulu proiectatu de mem-
brulu clubulu Hohenwart indică,
că o parte mare a dreptei este
gata a face concesionu în privre
la școlele conservatorilor, decă a-
ceștiã, în schimb, voru primi prin-
cipiulu autonomist combinatu cu
ideia națională.

Causa principală, care îndemnă
pe cei din drepta ca să se gân-
désă la o mai strînsă organiza-
re a partidei lor, este nemulțămirea
ce a cuprinsu masele în țeră și
mai alesu pe alegătorii din Boe-
mia din cauză, că lucrurile stag-
neză și se face așa de puțin spre
a satisface dorințele naționale.

Acosta fierbere între alegători
este unu semn veditu, că nu mai
merge cu măsurile de jumătate și
că guvernulu austriacu a ajunsu
la un punctu, unde trebuie să ia
o decisiune energică, decă voiesce
în seriosu realizarea programulu
de egală îndreptărire națională.

Institutele de maghiarisare.

Diarul vienezu „Vaterland“ publica
nu de multu o corespondință din Un-
garia sudică, în care sunt supuse unei
critice nimicitoare unele instituii și
mésuri ale ministrulu de culte și in-
strucțiune publică.

Acea corespondință a atacatu adecă
școlele de fete superioare înființate
în massă de administrațiunea in-
strucției ungare în orașe cu poporațiune
de diferite naționalități amestecate,
pentru că acele institute, abstragendu
dela rezultatele miserabile în instrucțiune,
chiar după sentința ministrulu, servescu
numai la maghiarisarea fetelor de bur-
gesime și elevele se cresc în indife-
rență confesională.

După aceea, ca dovadă cătu de
multu se ignoréză recerințele creșterii
morale de administrațiunea școlilor de
statu, se amintescu două casuri recente:

Două profesore dela școla de stat
de fete din Timișóra, așa se scrie dia-
rulu „Vaterland“, duseră o vieță foarte
necuviincioasă și repugnantă; din cauză
loru se întâmplă la unu balu din clasa
de josu unu scandalu publicu; bărbatul
uneia maltratată e punu rivalu favoritu în
prezența soției și a cumnatei sale. Ur-
marea a fost unu duelu. Bărbatul, a-
semenea învățatoru la o școlă de stat,
a fostu transferatu din cauză aceea la
Stuhlweissenburg. Femea sa cea vino-
vată însu trăesce și continuă a propu-
ne în Timișóra neconturbată la școla
superioară de fete.

Alu doilea casu amintitu de „Va-
terland“ spune despre denumirea recentă
a unui fostu directoru de seminaru de
statu, ca profesoru ordinaru la școla su-
perioară de fete în Timișóra, care, după

cum se dice, a împușcatu în duelu pe
un inspectoru scolaru de stat, pentru
că stă în relațiuni neiertate cu femeia
sa, și care din cauză duelulu a fostu pe-
depsit cu 10 luni închisore de stat. Cetă-
țenii din Timișóra privescu cu ochi răi,
după cum dice „Vaterland“, la cultivă-
torulu tinerimii cu pistolulu de duelu în
mână.

Oficiosu „Nemzet“, atinsu morali-
cesce prin acosta descoperire, ia act
despre acosta într'unu estrastu în nr. 210
din 10 Iulie și-și permite cu acosta oca-
siune a lovi pe furiș în Sași prin doue
întorsături de frase forte ușoru de înțe-
lesu, dicendu: „Corespondința din Un-
garia sudică este scrisă tocmai în ace-
lașu tonu, cum au obiceiulu a amăgi
Sasii din Trasilvania foile nemțesce des-
pre relațiunile ungare și dechiară la un
altu locu învinnirile corespondinței a-
mintite, „ca clevertire atât de ordinară,
incātu ar puté servi ca onóre făcărui a-
gitoru sas.“

Din afară.

D-lu Freycinet, ministrulu de rășboiu
al Francei, în unire cu generalulu Billot
voesce să întreprindă o reorganizațiã a ar-
matei franceze. Noulu sistem constă în
împărțirea armatei teritoriale în 18 cor-
puri de armată, astfel ca făcarea să-și
aibă deoparte statulu său majoru, cava-
leria sa precum și serviciulu său admi-
nistrativ. Astfelu organizațiã armata, în
timp de rășboiu fiã-care corp pu pôte să
lucreze independentu, în locul ce i se
va desemna.

D. de Bismark a adresatu o lungă
depeșă vaticanulu, prin care desvoltă
motivele, cari facu pe împératul Wilhem
II, să vină la Roma. După cancelarul
Bismark, acosta visită a fostu hotărîtă
numai din punctulu de vedere militar,
Germania, dice d. Bismark, are nevoe de
Italia, că are unu contingentu de 500,000
de ómeni și într'unu casu de rășboiu cu
Francia, concursulu Italiei este trebuitoru
Germaniei. Ducendu-se la Roma, împé-
ratul Wilhem ține să constate în fața
Europei existența legăturilor militare, ce'l
unescu cu Italia. Cuvéntulu „militaru“
este repetatu de mai multe ori în nota
cancelarulu. Nota, se dice, a produsu o
impresiune bună asupra Vaticanulu.

SCRILE DILEI.

Rapórtel sosite din numeroșe părți
ale țerei constată, că guvernulu un-
gurescu nu numai că nu și-a ajunsu sco-
pulu prin urcarea prețulu tutumulu, ci
până acum a avut să sufere o pagubă
de mai multe mii florini. În urma acestei
împrejurări o fôia ungurescă aduce sci-
rea, că ministrulu respectiv ar avé de
gându, ca prin o circulară să ordone
erăși restituirea vechei tarife cu privre la
vândarea tutumulu.

Din părțile Ormenișulu de Câmpia
ni-se comunică, cu data de 7 Augustu
st. n., că pe acolo nu a ploatu de 5 sêp-
tămâni. Căldurile mari și seceta înde-
lungată amenință mai alesu cucuruzele
cu desevirșită uscare. Spicóșele au dat
un secerișu destulu de bunu, fênul, a-
tātu după cantitate, cătu și după calitate,
e mai bunu decâtu de mijlocu. Otăvi
voru fi numai prin locurile umede, pe

lângă lacuri; în părțile mai ridicate s'au
uscatu. E temere de ploii multe în luna
lui Septemvre și de brumă prea tim-
puriã.

Ministrulu de comunicațiune inten-
ționeză a înființa după modelulu școlii
speciale de trenu și unu cursu specialu
de postă și telegrafu, care probabilu
se va deschide în tómma anulu curentu.
Reflectanții au să fiã provédut, cu tes-
timoniulu de maturitate seu să arate o
cualificațiune școlară echivalentă. Cursulu
e socotitu pe o instrucțiã teoretică de
10 luni și eserciții practice de 3 luni.
Se atrage atențiunea asupra împrejurării
că în sensul statutulu, încependu din 1890
posturile de oficial de postă și telegrafu
voru puté fi ocupate numai de abituri-
enți din acestu cursu, care are să se cre-
eze, și trebuie să se țină contu de îm-
prejurarea, că auditorii cu succesu ai
cursulu acestuia specialu se potu aplica
curendu în ramurile amintite.

În sêptemâna trecută a reposatu în
Rășinari judele în pensiu dela tabla
reg. din T. Murășulu Servianu Popoviciu
Barcianu, unul din vechia pleiadă a
braviloru funcționari, care pe lângă zelu
și aptitudine se mai distingea și prin
caracterulu său firmu și sentimentele sale
curate românesce.

Se dice, că generalulu Barosi, minis-
trulu român de rășboiu, va fi trimisu
de regele României, ca să salute pe Ma-
iestatea Sa monarchulu austro-ungaru, care
va veni în Galiția să asiste la menevrelle
armatei.

Din Brăila se scrie, că portulu de
acolo este forte animatu, se facu multe
transacțiuni și prețulu cerealelor române
se urcă mereu.

Concentrările pentru manevrelle de
tómnu ale armatei române, ce se voru
face lângă Craiova, voru începe la 20
Augustu. Manevrelle cele mari voru în-
cepe la 18 Septemvre și voru ține 5—6
zile.

După cum cetim în diarele de din-
colo, băile din România sunt în anul
acosta peste totu dicendu forte bine cer-
cetate. „Viitorulu“ din Tergoviște dice,
că la băile Pucioșã nu s'a mai vèdutu
atātu lume, ca acum. Tóte casele locui-
torilor și camerile de prin hoteluri s'au
închiriatu, așa că cei sosiți mai târziu
au fostu siliți a se depărta prin câțune.
Pe fiã-care și sosesc încă deosebiți bol-
navi la aceste bai.

Intr'o predică ținută în sêptemâna
trecută dete cardinalulu Manning o iconă
înfricoșată despre Londra din punctu de
vedere religiosu. „Nici unu orașu din
lumea creștină, dise elu, nu arată o iconă
atātu de înfricoșată, ca Londra. Din 4
milióne de creștini sunt 2 milióne, cari
nu cercetéză nici unulu biserică. Și cătu
de puțin dintre ceste 2 milióne sunt
botezați, cătu de puțin comunicați?
Londra e o pustiu sêlbatică, ca Roma
cea vechiã; ea este unu canalu, în care
se scurgu tóte națiunile din tóte peca-
tele lumii.“

Acum câteva zile se înfățișã în can-
celaria mareșalulu dela curtea monar-

chului nostru unu dumnu, care ceru permisiunea să presinte împăratului preste căteva zile, de ziua născerii, unu daru, care de siguru îi va procura plăcere. D-lu Karl Felbermeyer, așa se numia necunoscutul, arată și descrie darul: In nisce rame de 145 cm. de lungi și totu așa de late se afla vulturul împărătescu cu două capete din 15,000 gândaci de sortele cele mai diferite, pe marginea căruia se aflau numele Franciscu Iosifu, Rudolfu, Elisaveta, Stefania, Valeria. Figurile de pe margine, caru încungiuă numele și vulturul, suntu din gândaci de aceeași colóre, precând conturile vulturului suntu din sortele cele mai variate în coloru. Domnul Felbermeyer adause, că acum doi ani a fostu grădinaru în Zillingdorf lângă Wiener-Neustadt, unde a avutu ocaziune să adune însuși cea mai mare parte a gândacilor și ceilalți i-a primitu dela prietini din tóte țerile austriace. Compunerea chipului din gândaci a costatú timpulu de 7 pătrare de anu. Gândacii suntu așa de bine preparați, încatu póte garanta pentru o conservare de celú puținú 100 de ani. După o primire favorabilă fú concediatu cu observarea a-și da în scrisú rugarea sa, ca să póta presenta însuși în persónă acestú daru împăratului.

De curéndu s'a efectuitu la clinica lui Billroth o extirpațiune de gâtleju comerciantului din Cernăuți Moriz Amster. Acéstă operațiune. dice o corespondință vienesă, a fostu însoțită de bunú succesu. Amster, care numai după o lungă șovăire s'a decisú în 13 l. c. să iia operatú și anume numai după ce profesorul Störk i-a esplicatú cu hotărire și siguranță, că în urma bólei înaintate trebuie să morá asfixiatu în 24 de ore, a fostu operatú și după o tratare de 23 de zile a fostu dimisú din clinică. Lui Amster i-a pusú profesorul Billroth unu gâtleju artificialu și deja de mai multe zile este în stare să se lipsescă de caniculă (țevă). Elú mănca deja bucate compacte, vocea sa îi este încă fără tonu, însă totuși de totú inteligibilă și de sigurú în curéndu va avé încátva tonu. S'a vindecatú de totú și are trebuință să mergă de 2-3 ori pe săptămână la clinică pentru a i se lega rana. Succesul lui Billroth e cu atâtú mai însemnatú. cu câtú bóla lui Amster (racú în gâtlegiu) consună aproape completú cu a împăratului mortú și anume ambii în aceeași etate.

Etá textulú telegramei episcopului Strossmayer, care a adresat-o, cu ocaziunea iubileului bisericescú, cátrá rectorul universității din Kiev: „Am onóre a lua parte la serbările D-vóstré de ađi cu cea mai mare bucuriá sufletescă. Moștenirea sfântului Vladimir, sfânta cre-

dință, este înviere și viață, lumină și gloriá pentru marele poporú rusescu. Dumneđu se binecuvinteze pe Rusia, pentru ca prin tária credinții, printr'o viéță esemplară, cu ajutorulú lui Dumneđu și cu eroismú creștinescu să-și indeplinescă pe lângă tóte celelalte probleme și cea mai sublimă misiune universală, indicată de Dumneđu. Acestea suntú cele mai sincere dorințe ale inimii mele. Vě rogú să fiți interpretulú simțimentelorú mele înaintea celorlalți confráți ai D-vóstré, pe carú îi salutú amicalú și îi binecuvintezeu părintesce“

Princesa Clementina de Koburg întrebuințează tóte mijlócele spre a-și câștiga simpatiile poporului bulgarú și ea a și aflatú cheia inimii poporului. Mama prințului din Bulgaria a cumpăratú în decursulú șederii sale în Sofia nisce láđi mari pline de rufe și albiturú de industriá de casă bulgărescă. Princesa Clementina, care era deprinsă până acuma a purta batistulú celú mai finú francesu, pânza cea mai scumpă de Olanda, a câștigatú o atâtú de mare predilecțiune pentru totú ce e bulgarú, încatu se adevereză ca cea mai zelósă patronésă a productelorú interne. Chiar și nepoților ei le trimite astfelú de daruri de industriá naturală, cu ale căreia produse suntú pline tóte dulapurile sale.

In statele unite au imigratú dela 1 Iulie 1887 până la 30 Iunie 1888 din Europa 539.818 suflete. Acestú numărú se împarte pentru diferitele state în modulú următorú: Din Germania 107.624, din Anglia 83.132, din Irlanda 73.238, din Svedia și Norvegia 72.915, din Italia 51.075, din Rusia 33.407, din Austria 25.884, din Scoția 24.396, din Ungaria 19.927, din Danemarca 8981, din Elveția 7737, din Francia 6427, din Țerile de josú 5845 și din Polonia 5845. — Semne de „bunăstare“ în Europa!

In Orlatú muri după o bóla scurtă de 5 zile o Română în respectabila etate rară de 110 ani. E de observatú, că bētrána cu puținú înainte de mórte cosea cămeși fine romănesci.

Corespondența „Gazetei Transilvaniei.“

Făgărașu, 26 Iulie st. v. 1888.

(Fine.)

Cu tóte că rapórtele d-lui vice-comite nu au fostu nicidecum măgulitoare și favorabile pentru faimosulú föszołgabiropáncezél Zsigmond, ba din contrá au fostu pe câtú se póte de critice, ar fi trebuitú, după o judecată de totú domólá, unu astfelu de individú trasú în cercetare disciplinară și urmăritú cu legea

în mână, cum s'a întâmplatú cu fostulú föszołgabiropáncezél Branului C... P..., care nici pe departe nu a făcutú ceea ce a făcutú Páncezél și cu tóte acestea pentru C... P... s'a aplicatú o astfelu de măsură aspră, încatu a trebuitú să fiá cu totulú delăturatú din postú, și decá ai sta să faci o comparațiá între C... P... și faimosulú Páncezél Zsigmond, în orú care direcțiunú C... P... tormezá Alfa, ér Páncezél Omega, séu decá ar exista o tréptá și mai inferiórá, cu tótá liniștea sufletescă l'ășu pune pe Páncezél pe acea tréptá. Am audítú, d-le Redactorú, chiar pe unii membrii ai comisiunei disciplinare esprimându-se, că faptele fostului föszołgabiropáncezél Branului C... P... față de faptele faimosului Páncezél au fostu cu multú mai micú și neînsemnate, cu tóte acestea însă omulú acela a trebuitú să cadá jertfá pasiunilorú și intrigilorú unora, pe când faimosulú föszołgabiropáncezél este susținutú.

Sermaná lume 'că păcătósă mai ești! Conștiința va muștra pe acei ómeni puniticú, carú mėsorá faptele unora cu cumpána ilegalității, ér pentru faptele altora nu aplică nici unú felu de măsură, de pedepsă — ba în casulú de față prin dispozițiunea de sub Nr. 325 fösöp. 1888 din 25 Iuliu, i se dá quasi unu laudatoriu.

Etá cum sub Nr. și datulú de mai susú se espedezá decretulú faimosului föszołgabiropáncezél Branului C... P... și din alte motive grave (saját kérésére és más fontos indokokból), se ridicá din postulú de föszołgabiropáncezél și i se concedú agendele de vice-notariu primú. Va să dicá în semnú de recunoștință pentru serviciile prestate pe terenulú administrațiunei în timpulu celú lungú de două luni de zile, se pune faimosulú föszołgabiropáncezél éráși în centru, concedându-i-se nu agendele de vice-notariu alú doilea, care le-a avutú înainte de substituira lui de föszołgabiropáncezél, ci agendele de vice-notariu primú.

Poftimú dreptate!... Și pentru ce acésta? Pentru prestigiulú Maghiarilorú! Cum s'ar fi pututú întâmpla una ca aceea, ca Páncezél Zsigmond, ca Ungurú, deși motivele sunt destul de grave, să fiá tras în cercetare disciplinară și apoi predatú tribunalului, cum s'a întâmplatú cu unú föszołgabiropáncezél totú în nefericitulú cercú alú Șercaei, care a avutú motive mai puținú grave decâtú acesta. Au sciutú bine d-nii dela putere, că predatú odatá pe mâna Tribunalului, va dura cam multú până se va mântui — decá se va puté — și ilú va apuca organizațiunea cea nouă, când nu va mai puté concura la nici unú postú și atunci comitatulú Făgărașului, lipsitú de o astfelu de putere de lucru, precum este Páncezél Zsigmond, va peri (!). Incá o împrejurare a îndem-

natú pe d-nii dela putere să facá precum au făcutú, și anume postulú de vice-notariu alú doile devenindú vacantú prin substituira de föszołgabiropáncezél a nefericitului Páncezél Zsigmond, l'a concedutú d-lui secretarú alú comitelui supremú pe lângă o remunerațiune de 30 fl. la lună, ca astfelu secretariulú föszołgabiropáncezél să aibá două plăți: una ca secretariu, și a doua ca vice-notariu alú doilea și pentru ca secretariulú să nu fiá scurtatú prin nefericirea lui Páncezél, au aflatú d-nii dela putere cu cale a pune pe nefericitulú Páncezél în postulú de vice-notariu primú, ca astfelu să póta rămáne secretariulú și mai departe în postulú de vice-notariu alú doilea.

Poftimú a doua dreptate! Cumcă acésta operațiune neașteptată a făcutú sânge réu în totú comitatulú, este faptá, déră că va rămáne acéstă operațiune în tótá liniștea ei, este întrebare. Seiu atáta, că se vorú face toți pașii de lipsă atâtú la ministru, câtú și la judecătoria, se vorú cere deslușiri în comisiunea municipală și chiar și atunci când nu amú ajunge la nici unú rezultatú, totuși rezultatulú moralú este ajunsú și atunci se póte dice, că s'a făcutú totú ce s'a pututú, dér înzadarú.

Acéstă operațiune a fostu cu atâtú mai tare bătátore la ochi fiindú că nu presupunea nimenea, că Ilustritatea Sa D-lú föszołgabiropáncezél, care până acum a sciutú să conducá lucrurile cu tactú, acum deodată pentru dragulú unuia séu alú altuia rupe tóte legăturile cu trecutulú. Credú însă că, deși a făcutú acésta, are să fiá unú provisoriu fórte scurtú și va preferi mai bine a lása să cadá jertfá unú individú vrednicú de cădútú, decâtú să producá sânge réu, nedumeriri și neliniște în fiii comitatului alú căruia șeftú este.

Unú membru alú comisiunei municipale.

Intâmplări diferite.

Complotú și rēscólá în arestú. În arestulú din Iláu (comitatulú Trencsen), unde se aflá inchiși cei mai periculoși făcătorú de rele, a isbucnitú la 2 l. c. o rēscólá între arestanți, căreia au cădútú jertfá unú păzitorú de arestú și unú arestantú. Unulú dintre condamnații pe viață. anume Pörge Toth Imre, țesú cu consoții séi unú complotú contra directorului închisorii Kovacs Iozsef pe care ilú urau peste măsură, din cauză că era fórte rigurosú cu ei. Planulú complotiștilorú era, ca séra, cu ocaziunea aprinderii lampelorú, să dea focú arestului și să facá unú sgomotú atâtú de mare încatú să póta omori pe directorú și păzitorú fără a se puté ađi din sgomotú eventualele strigări ale acestora. Complotulú însă nu s'a îndeplinitú amésurat

FOILETONULÚ „GAZ. TRANS.“

Cum a venitú Pumnulú în Bucovina.

Se scia și la noi în Bucovina, ér mai cu semnă în casa nemuritorilorú noștri Hurmuzachi, în Cernăuți — centrulú și focalulú deșeptării naționale române în Bucovina — că Aronú Pumnulú, profesorú și coredactorulú „Luminătorului“ pe lângă marele eruditú Cipariu, e unulú din principalii și mai activii arangiatorú ai memorabilei „Adunări naționale a Românilorú Transilvaniei, de pe „Câmpulú libertății“ de lângă Blașiu.

Numele lui Pumnulú se pomenea desú în đisa casă a Hurmuzachești, în care se adunau în tótá ziua, pe lângă elita inteliginței cernăuțene, și numeroși emigranți Moldoveni, ba și unii Munteni; se pomenea, dicú, numele lui Pumnulú în rēndú cu ale lui Bărnutu, Iancu, Barițu, Mureșianu, Buteanu, Balintú, Severú și alți corifei români din Transilvania.

Auđindu-se mai pe urmă, că Pumnulú și Bărnutu suntú de Ungurú „curentați“ spre a fi prinși și supuși sortii cumplite ce-o avú protopopolú Buteanu

și alți bărbați însemnați români, carú conduceau poporulú și erau credincioși Tronului și dinastiei austriace, era naturalú ca acéstă veste să deștepte temeri și îngrijiri pentru acei demni bărbați ai națiunei nóstre.

Eu care mă aflamú în tótá ziua în casa Hurmuzachenilorú ca secretarú alú gazetei „Bucovina“, redactată de ilustrațiadă a frațilorú Doxachi. George și Alecu Hurmuzachi și auđiamú acolo ventilându-se acele îngrijiri și temeri deși eramú celú mai tinérú din numărulú ansamblu, ce se mișca în acea primă casă din întréga Bucovină, orú póte că chiar pentru aceea, mă simțemú fórte identificatú cu acele simțimente simpatice și îngrijiri pentru Bărnutu și Pumnulú și după firea tinerețelorú, adese-orú mă isbeamú cu gândulú, și între optimisme și între pesimisme dintr'un estremú în altulú.....

Eramú încă în seminarú, în anulú penultimú și aveamú o chiliá separată. Intr'o sérá pe la amurgú ședeamú și scriamú nisce „stihuri“ cátrá „Zimbrulú“, care mai pe urmă se și tipărirá și ale cărorú sujetú era (idealuri ale juneții):

„O, de-amú ajunge toți Români sub unú Sceptru!“ când mi-sé tătú la ușă.

La invitarea-mi sé între cine este, vedú unú omú înaltú, îmbrăcatú într'unú burnusu cafeniu îmbumbatú până la gât, cu o pălărie cu strășini late și în tótá înfățișarea sa o figurá ofilită.

„Sum la d-lú P.“ întrebá elú intrândú în odaia, cu unú glasú sfiiiciosú, ca de bolnavú.

— „Așa este!“ răspunseu eu.

— „Sum Aronú Pumnulú,“ dice venitulú.

Ca fulgeratú tresării atunci de pe scaunú, mă inchinau în felulú ce mi-lú dicta cunoștința despre persóna profesorului de filosofá și a demnului bărbatú românú Pumnulú și điseiu cu grabá:

— „O, poftesce, domnule, poftesce! — Cum, de unde? — câtá fericire! — poftesce și șeđi!“

„Nu cunoscú aici pe nimeni“ răspunse Pumnulú așeđându-se pe scaunulú ce i-lú oferisemú și totú cu glasú debilú și rarú: „Nu cunoscú pe nimeni, la care așú fi îndrăsnitú să intru. Am auđitú ceva de numele d-ta, la Iași.... nu

bănui.... din grea cale viu și sum fórte obositú..... apoi și încă convalescentú după o bóla. Am pătimítú multe!“

— „Auđit'am, domnule profesorú, am audítú. Însc credú că putemú acum dice: „slavá Domnului!“

— „Da sciu eu?“ răspunse Pumnulú, „póte da și póte — sciu eu?“

— Te rogú scusă-mé puținú, scusá domnule profesorú, voui fi îndată aici!“

Điseiu și eșiu pe ușă. Alergaiu cu grabá în museulú principalú, unde erau colegii mei de institutú la óra studiării și spunéndu-le, că — Pumnulú e la mine, îi invitaiu sé viná măcarú câte doi din făcare clasá și sé-lú bineventeze cu câteva cuvinte respectuoșe. De acolo alergaiu la bucătăriá și poftiiu pe madama ce ne da vuptú sé gate curéndú ceva de ciná și sé trimetá în odaia mea.

Pe când mă întorseiu, la ușa chilei mele și erau deja adunați bravii mei colegi seminariali, chiar încă mai mulți decâtú cum îi invitaseiu eu. După schimbarea cătorva cuvinte cu dēnșii, care din ei, adecă, va fi vorbitorulú, și alte forme, intrarămú.

Pumnulú ședea plecatú și răđăatm

planului, din cauză că mai înainte de sosirea timpului statorit pentru realizarea lui, complotiștii aflară ocaziunea a-și executat complotul pe altă cale. Anume intrând directorul arestului în atelierul de lucru al arestanților, unde lucrau vre-o 80 de inși, pe Pörge Toth Imre îl cuprinsese furia și se aruncă cu cuțitul asupra lui. În acest moment păzitorul Baráth sări asupra atentatorului și-l opri de a străpunge pe director. Atentatorul se înhață atunci la luptă cu păzitorul Baráth în care își înfipse cuțitul. La momentul săririi întru apărarea lui Pörge 10 arestanți, cari după ce smânciră pușca din mâna păzitorului, îl străpunseră cu cuțitele. Directorului de jarești îi succese a bate clopotul într-o dungă. Toți păzitorii de arești se încăerară la luptă. Veni în urmă și miliția, căreia abia îi succese a confisca cuțitele de pe la arestanți. Unul din arestanți ținu o adevărată cuvântare, dîcînd, că cine are ochi și sufletu nu-și poate părăsi colegii săi când se află în fața pericolului. Lupta a durat mai multe ore. S'a făcut imediat arătare la ministrul de justiție.

Hoțu prinsu. George Cuciba, care a comis în timpul din urmă multe furturi, a fost prins de gendarmi într'una din zilele trecute. În seara acelei zile intrase hoțul la un țeran român, ca de obicei, unde a cerut să i se gătească de cină un puiu friptu cu mămăligă caldă. Pe când îi gătea cina, țeranul anunță gendarmeria din pasul Buzelui, care intră în odaie tocmai, pe când Cuciba își mânca în cea mai mare liniște sufletescă puiu friptu. Cum îi vedu lăsa mîncarea și se aruncă ca turbat asupra lor cu cuțitul cel mare și încercă să se scape din mână; însă înzadur. În curîndu fu desarmat și legat; unul dintre soții săi încă a fost dat pe mână justiției. Cu câteva zile înainte de a fi prins Cuciba bătuse pe o bătă Româncă de 60 ani de o lăsase mai mortă despoindu-o de totu ce avea.

Purtarea turnurelor interdișe. Directorul unui magazin mare de mode din New-York a oprit vîndătorilor din prăvăliile sale purtarea de turnure prin următorul argument: Fia-care femeă, care poartă turnură, și-o aranjează pe di cel puținu de 5 ori, perțîndu o minută, adică 5 minute pe di. Cele 12 dame perdă câte 5 minute una, pe di la olaltă o oră. De orece însă eu plătesc și ora aceea, perdă cu moda o sumă însemnată de parale.

Concertu.

Măne, Sămbătă în 30 Iulie (11 Augustu) 1888, distinsa cântăreță, d-na Irena de Vladaia dela Opera comică din Pa-

risu, va da, precum am anunțat, alt doilea concertu cu concursul amabilu al d-șorei Anna de Trauschenfels și a d-lor Ernst Hintz și Leopold Frank. Se va executa următoarea programă:

Partea I. 1) *Loewe*: „Heinrich der Vogler“, baladă, cântată de d-lu Ernst Hintz. 2) *Meyerbeer*: Aria ațipitului din „Africana“, cântată de d-na Irena de Vladaia. 3) *Beethoven*: Sonată pentru pianoforte op. 53, I parte, d-șora Anna de Trauschenfels. 4) *Thomas*: Romantă din „Mignon“, cântată de d-na Irena de Vladaia.

Partea II. 5) a) *Schumann*: „Waldesgespräch“, b) *M. v. Weinzierl*: „Horch auf du träumender Tannenforst“, cântate de d-lu Ernst Hintz. 6) *Louis Gregh*: „Si vous voulez“, scrisă pentru d-na Irena de Vladaia și cântată de d-sa. 7) *Litolff*: „Spinnlied“ pentru piano, d-șora Anna de Trauschenfels. 8) *Delibes*: „Lakmé“ (aria clopoșelelor), cântată de d-na Irena de Vladaia. 9) *Denza*: „Si tu m'aimais“, romanță, cântată de d-na Irena de Vladaia.

Inceputul precisu la 8 ore seara. Bilete se capetă în librăria d-lui H. Zeidner și seara la cassă.

Literatură.

Aritmetica,
de

D-nul V. Gr. Borgovanu.

(Fine).

A doua carte de aritmetică pentru alu III-lea și alu IV-lea anu de școlă.

Partea I-a, pentru anul alu III-lea: I, numerațiunea vorbită și scrisă și descompunerea numerilor în unități și decimale 1—1000 cu „ajutorul tablei punctuare“, II, cele patru operațiuni cu aceste numere aplicate la viața practică însoțite de exerciții pregătitoare pentru operațiunile cu fracțiuni ordinare și decimale — calculul mintal cu fracțiuni ordinare și decimale, dîr fără să pomenescă de numele lor. III numerele dela 1000 în sus, sistemul decadicu, cifrele romane și cirilice și cele patru operațiuni în totu întinderea lor.

Partea II-a, pentru anul alu IV-lea de școlă: I, fracțiunile decimale — cu metoda și gradația de până aici și fără tafologia, II, numerele compuse (de mai multe numiri) — măsurile metrice și măsurile vechi întrebuințate de români, cu numeroase probleme din viața de adunarea scăderea, împărțirea și împărțirea lor. Problemele dela măsurile vechi, ca și cele de până aici, sunt numai ca măsurile întrebuințate de români de sub coróna Austro-Ungariei, dîr nu lipsesc lămuririle nici despre măsurile din România.

A treia carte de aritmetică, pentru anul alu V-lea și alu VI-lea de școlă, cuprinde: Divisibilitatea numerilor, fracțiunile vulgare; transformarea lor în decimale și vice-versa, raporturi, proporții, regula de trei simplă și compusă, de

scontu, de asociație și de amestecătură — întâiu prin metoda reducerii la unitate și apoi prin proporții; regula catară, dobînda compusă și regula de punere falsă seu reg. indiană. Tote problemele sunt potrivite cu priceperea școlărilor, ér metodele de rezolvire, afară de rezolvirea prin proporții, sunt naturale.

Rezolvirea regulei de trei simplă și compusă, calcularea dobîndei etc. prin proporții, fiindu, după părerea mea, peste puterea de concepțiune și de combinațiune a unui copil din clasele primare, numai nevoia de a corăspunde programei oficiale le pôte justifica într'o carte ca a d-lui Borgovanu, care până aici a dovedit, că și d-sa socote, și chiar a isbutit în tote celelalte locuri, ca și copilor din clasele primare să dea aritmetica raționată, căci numai așa acestu obiectu are o valoare educativă.

Tustrele cărțile sunt de formatu 8° de vre-o 75 pagine fiăcare.*)

Nu putem îndestul recomanda aritmetica d-lui Borgovanu, care dintre tote manualele pentru școlă primară câte le cunoscem, este cea mai metodică, basată pe multă experiență, și pe profundă pîtrundere a legilor psihologice.

V. G. Diaconescu.

(Rev. „George Lazaru.“)

Reprezentăția teatrală și petrecere.

Tinerimea studiósă din Zărneșci va da o reprezentația teatrală urmată de dansu, Duminecă în 31 Iulie st. v. a. c. în edificiul școlaru de acolo.

Venitul curat este destinat pentru biblioteca școlii. Prețulu intrării rămăne la bunăvoința onor. publicu. Inceputulu la 7½ ore seara precisu.

Programa: 1. „Drumul de feră“, comediă în 1 act, de V. Alexandri. 2. „Rămășagul“, comediă în 1 act, asemenea de V. Alexandri.

În pauș se vor juca din partea a 13 tineri „Călușerulu“ și „Bătutu“ în costumu naționalu.

Zărneșci în 27 Iulie 1888

Comitetulu arangeatoru.

SCRİ TELEGRAFICE.

Londra, 10 Augustu. La banchetulu lord-maiorului dișe Salisbury în privința Bulgariei, că tote semnele sunt pentru pace și liniște generală. Cei mai însemnați bărbați de stat ai Europei sunt de părere, că cel mai bun lucru este, ca Bulgaria să fiă lăsată a se desvolta de sine. O asemenea procedere le convine mai bine tuturor națiunilor. Și întel-nirea împăraților este un semn de pace, și pacea între Rusia și Germania însemnă pacea cu Austro-Ungaria și pacea în tote acele țeri, unde susținerea ordinei prezente este de cea mai mare importanță.

Agramu, 10 Augustu. Cei dimprejurulu episcopului Strossmayer nu știu nimic de-o chiamare a lui ad audiendum verbum. Decă ar fi chiamat, episcopulu va arăta, că partea primă a telegramii sale trimisă la Kiev a compus'o numai din citate ale sfintei scripturi, ér partea a doua nu conține nimic ce n'a dișu deja în scrisorile sale pastorale.

Parisu, 10 Augustu. Reuniunile voru ține de seară adunări, spre a decide o grevă generală.

Belgradu, 10 Augustu. Regina Serbiei s'a învoit să recunoscă competența consistoriului de aici. Ea va fi reprezentată de Pirocianac.

*) De a treia carte de aritmetică se ține și Geometria, care se deosebesce de tote câte le cunosc numai prin procedeu, recomandatu și de H. Spencer ca cel mai natural, de a da copilor ideia de corp, față, liniă etc. servindu-ne de corpurile geometrice, procedeu de deplin desvoltat de d. autor în „Indreptarul teoreticu și practic pentru învățămîntulu intuitiv.“

V. G. D.

Berlinu, 10 Augustu. Mareșalulu superioru alu curții prințulu Alfred Solm, s'a sinucis în castelulu Neusse, după ce a fost avisat să se dea demisiunea ca mareșal. Elu a fost aflat cu gătulu tăiatu, peptulu lui sângera de mai multe împunsături de pumnalu.

CONVOCARE.

Conformu § 9 și 26 lit. b) din „Statutele Reuniunii“ convocă adunarea generală a Reuniunii învățătorilor gr. or. români din tractulu Lipovei, la ședința ordinară pe 2/14 Augustu a. c. în localitatea școlii greco orientale române din Lipova.

Obiectele pertractănde în adunarea generală sunt cele prescise în § 11 din „Statute“, ér ordinea pertractării este următoarea: 1) La 8 ore înainte de amedzi deschiderea ședinței. 2) Eventualele salutațiuni. 3) Alegerea unei comisiuni pentru înscrierea de membri și incassarea tacselor. 4) Raportulu comitetului. 5) Raportulu cassarului. 6) Raportulu bibliotecarului. 7) Alegerea unei comisiuni pentru censurarea raportelor. 8) Cetirea disertațiunilor. — După amedzi: 9) Deschiderea ședinței la 4 ore cu continuarea cetirii disertațiunilor. 10) Raportulu comisiunilor. 11) Propunerii diverse. 12) Restaurarea oficialilor și a comitetului reuniunii. 13) Deciderea locului și timpului ținerii adunării generale viitoare. 14) Alegerea unei comisiuni pentru autenticarea protocolului. 15) Inchiderea ședinții.

Din ședința comitetului reuniunii ținută la 16/28 Iuliu a. c. în opidulu Lipovei. *Blasiu Codreanu* I. v. președinte alu reuniunii.

NECROLOGU.

Servianu Popoviciu Barcianu, jude în pens, dela tabla reg. din Murășu-Oșorheiu, după grele și îndelungate snferințe adormi în Domnulu la 21 Iulie (2 Aug.) a. c. în vîrstă de 68, ani consacrată familiei și chemării sale. Rămășitele pămîntesci se vor ridica din casa părintescă în Reșinari și se vor înmormenta Sămbătă la 23 Iulie (4 Aug.) a. c. la 3 ore d. a. Cu inima înfrîntă de durere aducemu acesta la cunoștința tuturor rudeniilor și amicilor răposatului.

Reșinari, 22 Iulie (3 Aug.) 1888.

Elena P. Barcianu nasc. de Iuga, ca soția. *Ana vîd. I. Brote*, ca soră. *Iustina Olariu* nasc. *Barcianu, Constantinu, Elena* și *Aurelu*, ca fii. *Dr. N. Olariu*, ca ginere. *Iosefina C. Barcianu* nasc. *Peia, Henrietta A. Barcianu* nasc. *Wieser*, ca nuror. *Zamfira de Iuga*, ca sócră. *Ioan de Iuga, Dimitrie de Iuga, Nicolae B. Popp*, ca cumnați. *Stanca P. Barcianu* nasc. *Cioranu, Carolina N. B. Popp*, nasc. de Iuga, ca cumnate. *Delia, Liviu* și *Elvira Olariu, Tiberia C. Barcianu*, ca nepoți și nepote.

Cursulu la bursa de Viena

din 8 Augustu st. n. 1888.

Renta de aur 4%	101.45
Renta de hărtă 5%	91.—
Imprumutul căilor ferate ungare	150.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (1-ma emisiune)	98.70
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (2-a emisiune)	—
Amortisarea datoriei căilor ferate de ostu ungare (3-a emisiune)	114.
Bonuri rurale ungare	105.10
Bonuri cu clasa de sortare	105.10
Bonuri rurale Banat-Timișu	104.80
Bonuri cu cl. de sortare	104.80
Bonuri rurale transilvane	104.40
Bonuri croato-slavone	104.—
Despăgubirea pentru dijma de vinu unguresc	100.50
Imprumutul cu premiulu unguresc	131.—
Losurile pentru regularea Tisei și Seghedinului	125.—
Renta de hărtă austriacă	81.80
Renta de argint austriacă	82.65
Renta de aur austriacă	111.30
Losuri din 1860	138.60
Acțiunile băncei austro-ungare	866.—
Acțiunile băncei de credit ungar	308.25
Acțiunile băncei de credit austr.	315.10
Galbeni împărătesci	5.81
Napoleon-dori	9.78
Mărci 100 imp. germane	60.32½
Londra 10 Livres sterlinge	123.55

Editoru și Redactoru responsabilu:
Dr. Aurel Mureșianu.

pe bățul seu. Pêrul lui, cam de multu netunsu, și barba nerasă crescuseră neregulat și-i dedeau o aparițiune ce-ți destepta compătimirea. Cum ne vedu intrăndu așa mulți, se sculă, se uită la noi mai cu curiositate, mai cu sfială, éră unu clericu îi și vorbi cam așa:

„Pré stimate domnule profesoru! Chiar auțim, că Dumneșcu te-a adus în țera noastră, în institutul nostru. Am auțit apoi și aceea și scim, cine și ce bărbat distins și prețit alu națiunii noastre ești d-ta. Permite-ne deci, te rugăm, să-ți aducem și să-ți esprimăm noi și prin noi întregulu gremiu semina-rialu de aici, cele mai sincere și mai respectuoșe salutări de bună venire în mijloculu nostru. Domnul se te țină mulți ani!“

Smolita și topita față a bietului Pumnul deveni palidă, apoi mai privind preste toți tinerii alunni — pôte bietulu aducându-și aminte de elevii săi dela Blasiu — parcă se învioși, căpeta o espresiune, cum așa dice, de mulțămire, ochii săi negrii, afundați de pătimire în capu-i anticu-romanu, deveniră lucitori și ștergându-și pe încetul înalta-i frunte,

dișe rar și ceva apăsatu ceea ce-i vedu emoțiunea internă:

— „Mulțam, domnilor, mulțam! — sunteți bun; — dera eu sum — într'o stare“... aici îi vibră glasulu... „mulțam, domnilor, mulțam!“

Cunoscurăm, că trebuia să conținem; ne închinărm profund și bravii mei co-alumni se depărtară, rămăind numai eu.

— „Ce tineri bravi“, dișe Pumnul, încă totu în chipulu mișcatu anterioru, „Dumneșcu să-i țină!“

— „Ah, domnule profesoru,“ repliaciu eu, „sunt lucruri, cari inspiră, șilescu...“

„Mulțam, mulțam!“ mă opri bietulu Pumnul a fini ceea ce voiam să-i spun. Luaiu de grabă o hărtă și scrisei pe dînsa așa: „Domnule Alecu! profesorulu Pumnul e la mine, chiar acum a sosit!“ — P. Eșiu și o dădui unui servitoru, să o ducă câtu mai curîndu la Alecu Hurmuzachi. Intorst în chiliă, se aduse și cina, în timpul căreia Pumnul îmi povesti în trăsături generale pățaniile sale.

(Va urma.)

CONCURSU.

Pentru postul de învățător la școala rom. gr. cath. de fetițe în Teușiu, com. Albei inferioare, prin această se escrie concurs până la 20 August st. n. cu următoarele emolumente:

1) 360 fl. v. a. solvinți în rate lunare anticipative din cassa bisericeii.

2) 40 fl. v. a. pentru procurarea lemnului de încălzit atât la școala cât și a învățătoarei — afară de aceea se vor mai da spesele ce vor fi de lipsă pentru tăierea lemnului și pentru facerea focului în școală și pentru curățirea ei în timpul iernei.

3) Cuartir în edificiul școlii cu 3 încăperi provădute cu mobile: pat, quadrup, casten, masă și 5 scaune, dedesupt pivniță, un șopron pentru conservarea lemnului și grădina de legumi aparținătoare.

Concurențele de confesiunea gr. cath. vor avea de a-și așterne suplicile concursuale până la terminul suprafapt la oficiul parochial gr. cath. în Teușiu (Tövis) ajustate cu carte de botez, cu atestate despre absolvarea cursului preparandial în vre un institut public, despre depunerea esamenului de calificățiune și ocupațiunea de până acuma.

Teușiu, 7 August 1888.

In numele comitetului scolastic:

Gregoriu Serbu,
paroch.

115,2-1

Rugăm pe d-nii abonați ca la reînnoirea prenumerațiunii să binevoiască a scrie pe cuponul mandatului postal și numărul de pe fâșia sub care au primit diarul nostru până acuma.

Sosirea și plecarea trenurilor și postelor în Brașov.

I. Plecarea trenurilor:

1. Dela Brașov la Pesta:

Trenul de persoane Nr. 307: 7 ore 10 de minute sera.
Trenul mixt Nr. 315: 4 ore 10 minute dimineața.

2. Dela Brașov la București:

Trenul accelerat Nr. 302: 5 ore 37 minute dimineața.
Trenul mixt Nr. 318: 1 ora 55 minute după amiază.

II. Sosirea trenurilor:

1. Dela Pesta la Brașov:

Trenul de persoane Nr. 308: 9 ore 46 minute înainte de amiază.
Trenul mixt Nr. 316: 9 ore 52 minute sera.

2. Dela București la Brașov:

Trenul mixt Nr. 317: 2 ore 32 minute după amiază.
Trenul accelerat Nr. 301: 10 ore 12 minute sera.

A. Plecarea postelor:

- a) Dela Brașov la Râșnov-Zărnescu-Bran: 12 ore 30 m. după amiază
b) " " " Zărnescu: 4 ore după amiază.
c) " " " în Săcuime [S. Georgii]: 1 ora 30 minute noaptea.
d) " " " la Făgăraș: 4 ore dimineața.
e) " " " la Săcele: 4 ore dimineața.

B. Sosirea postelor:

- a) Dela Râșnov-Zărnescu-Bran la Brașov: 10 ore înainte de amiază.
b) " " " Zărnescu la Brașov: 9 ore a. m.
c) Din Săcuime la Brașov: 6 ore sera.
d) " " " Făgăraș la Brașov: 2 ore dimineața.
e) " " " Săcele la Brașov: 6 ore 30 minute sera.

Se deschide abonamentul pre anul 1888

la

77

AMICULU FAMILIEI. Diar beletristic și enciclopedic-literar — cu ilustrații. — Cursul XII. — Apare în 1 și 15 di a luni în număr câte de 2—3 côle cu ilustrații frumoșe; și publică articlii sociali, poesii, romane, schițe, piese teatrale ș. a. — mai departe tractează chestiuni literare și științifice cu reflexiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a Românilor de pretutindena, precum și a celorlalte populații din patriă și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijile vieții; și preste totu nisuesce a întinde tuturor indiviților din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumerațiune pre anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei, plătibil și în bilete de bancă ori marce postale.

PREOTULU ROMÂNULU. Diar bisericesc, scolar și literar — cu ilustrații. — Cursul XIV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ côle; și publică portretele și biografiile arhierilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrații, — mai departe articlii din sfera tuturor științelor teologice și între aceștia mulțime de predice pre dumineci, serbători și diverse ocașii, mai ales funebrele. — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literare; și în urmă totu soiul de amănunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericească, scolastică și literară. — Prețul de prenumerațiune pre anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, plătibil și în bilete de bancă ori marce postale.

Colectanții primesc gratis totu alu patruea esemplar.

Numeri de probă se trimit gratis ori-cui cere.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU” în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania.

Totu de aci se mai pot procura și următoarele cărți din editura proprie:

Apologie. Discușii filologice și istorice maghiare privitoare la Români, invederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețul 30 cr.

Renascerea limbii românești în vorbire și scriere invederită și apretiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețul broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tote trei împreună 1 fl.

Cuvântări bisericesci la tote srbătorile de peste an, de I. Papiu. Un volum de preste 26 côle. Acest op de cuvântări bisericesci întrece tote opurile de acestu soi aparute până acum — avându și o notiță istorică la fia-care srbătoare, care arată timpul întroducerei, fazele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilit respectiva srbătoare. Prețul e 2 fl.

Barbu cobzarul. Novela originală de Emilia Lungu. Prețul 15 cr.

Puterea amorului. Novela de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 20 cr.

Idealul pierdut. Novela originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novela originală. — Continuarea novelei: **Idealul pierdut** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Fântana dorului. Novela populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Codreanu craiul codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Ultimul Sichastu. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

Elu trebue să se însore. Novela de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțu. Prețul 25 cr.

Branda seu Nunta fatală. Schiță

din emigrarea lui Dragoșu. Novela istorică națională. Prețul 20 cr.

Numeri 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilăria. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé. Prețul 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedia în 5 acte după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedia în 5 acte după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedia în 5 acte, după August Kotzebue, tradusă de Ioan St. Șulutu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicora, prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafir și violele, poesii populare, culese de Ioan Popu Reteganu. Un volum de 14 côle. Preț. 60 cr.

Tesaurul dela Petrosă seu Cloșca cu puși ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olărescu. Prețul 20 cr.

Biblioteca Sătenului Român. Cartea I, II, III, IV, cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul la tote patru 1 fl. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de rețete din economiă, industriă, comerț și chemiă. Prețul 50 cr.

Economia pentru școlele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Indreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), a învățătorilor și a altor bărbați de școală, de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Prețul unui esemplar cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-un op, întocmit după lipsele școlilor nostre în măsura în care este acesta, pentru aceea ilu și recomandăm mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesată.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De V. Gr. Borgovan. Prețul 15.

Manual de Gramatica limbii române pentru școlele poporale în trei cursuri de Maxim Popu, profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manual aprobat prin ministeriul de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de dato 26 Aprilie 1886, Nr. 13.193. — Prețul 30.

Gramatica limbii române lucrată pe baze sintactice de Ioan Buteanu, prof. gimn. Un volum de peste 30 côle. Prețul 2 fl.

Manual de stilistică de Ioan F. Negruțu, profesor. Op aprobat și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptul de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48.518. Partea practică foarte bogată a acestui op — cuprindând compozițiuni de tot soiul de acte obveniente în referințele vieții sociale — se pote întrebuița

cu multă folos de către preoți, învățători și alți cărturari români. Prețul 1 fl. 10 cr.

Nu mă uita. Colectiune de vieruri funebrele, urmate de iertăciuni, epitafe ș. a. Prețul 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculării în școala populară pentru învățători și preparanți. Broș. I. scrisă de Gavril Trifu profesor preparandial. Prețul 80 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumoșe ilustrată. Prețul unui esemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pânză 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50

Micul mărgăritar sufletesc. Cartică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumoșe ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe secsele. Prețul unui esemplar broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pânză 26 cr.

Cartică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolari de ambe secsele. Cu mai multe icône frumoșe. Prețul unui esemplar e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visul Prea Santei Vergure Maria a Născătoareii de D-zeu urmat de mai multe rugăciuni și cântări. Cu icône frumoșe. Prețul unui esemplar spedit franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isus Christos. Prețul unui esemplar legat și spedit franco e 15 cr.